

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Πειραιάς, 24 Νοεμβρίου 2022

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΑΠΟΓΟΝΩΝ ΤΟΥΣ (AD HOC ΕΝΟΤΗΤΑ 2021)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τα αποτελέσματα της ειδικής έρευνας (ad hoc) για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους. Η έρευνα διεξήχθη παράλληλα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού τα τέσσερα τρίμηνα του 2022 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2240 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι κύριοι στόχοι της έρευνας ήταν οι ακόλουθοι:

- η εκτίμηση του πλήθους των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους,
- η διερεύνηση του κοινωνικού, οικονομικού και εκπαιδευτικού υπόβαθρου των μεταναστών, καθώς και το ιστορικό της μετανάστευσης τους,
- η ανάλυση των διαφορών στην κατάσταση απασχόλησης μεταξύ των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους και των γηγενών κατοίκων της χώρας,
- ο προσδιορισμός των κύριων εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι απόγονοί τους κατά τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας.

Ο πληθυσμός-στόχος της έρευνας ήταν τα άτομα ηλικίας 15 έως 74 ετών. Για τις ανάγκες της έρευνας, άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο θεωρήθηκαν τα άτομα που έχουν γεννηθεί –τα ίδια ή τουλάχιστον ένας από τους γονείς τους – στο εξωτερικό.

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα

Δ/ση Στατιστικών Πληθυσμού, Απασχόλησης και Κόστους Ζωής
Τμήμα Στατιστικών Εργασίας
Δημήτρης Βατικιώτης
Τηλ.: 213 135 2173
E-mail: d.vatikiotis@statistics.gr

Πληροφορίες για παροχή δεδομένων

Τηλ: 213 135 2022
e-mail: data.dissem@statistics.gr

1. Πλήθος μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους

Από το σύνολο των ατόμων ηλικίας 15-74 ετών που ερευνήθηκαν, εκτιμάται ότι το 93,1% έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και το 6,8% στο εξωτερικό. Τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο ανέρχονται στο 9,5% (εκ των οποίων το 6,8% έχει γεννηθεί στο εξωτερικό ενώ το 2,7% έχει γεννηθεί στην Ελλάδα και ο ένας ή και οι δύο γονείς τους στο εξωτερικό). Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει όλους τους συνδυασμούς χώρας γέννησης των ερευνηθέντων ατόμων και χώρας γέννησης των γονέων τους.

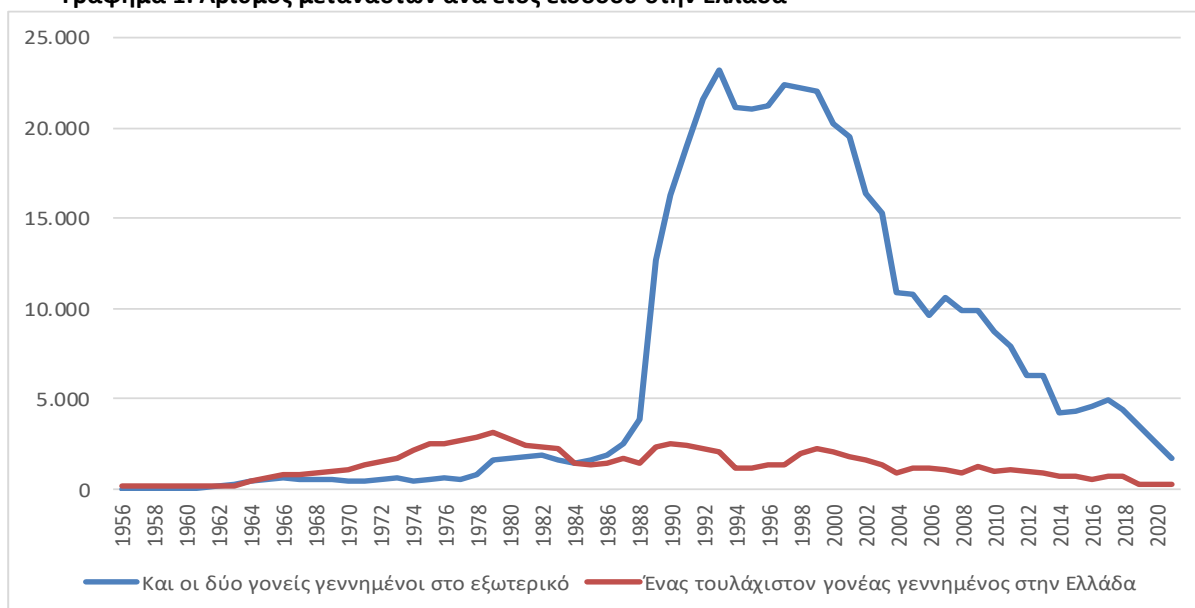
Πίνακας 1. Μεταναστευτικό υπόβαθρο

Σύνολο	7.862.245	100,0%
Γεννημένοι στην Ελλάδα	7.318.781	93,1%
και οι δύο γονείς στην Ελλάδα	7.087.261	90,1%
και ο ένας γονέας στο εξωτερικό	100.136	1,3%
και οι δύο γονείς στο εξωτερικό	107.439	1,4%
και άγνωστη χώρα γέννησης των γονέων	23.946	0,3%
Γεννημένοι στο εξωτερικό	534.429	6,8%
και οι δύο γονείς στο εξωτερικό	440.351	5,6%
και ο ένας γονέας στο εξωτερικό	22.823	0,3%
και οι δύο γονείς στην Ελλάδα	65.749	0,8%
και άγνωστη χώρα γέννησης των γονέων	5.507	0,1%
Δεν απάντησαν	9.035	0,1%

2. Εξέλιξη των μεταναστευτικών ροών

Τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού επιτρέπουν τον υπολογισμό του έτους που εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα τα άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό. Το Γράφημα 1 απεικονίζει το πλήθος των ατόμων που εισήλθαν ανά έτος στην Ελλάδα, για το διάστημα 1951-2021.

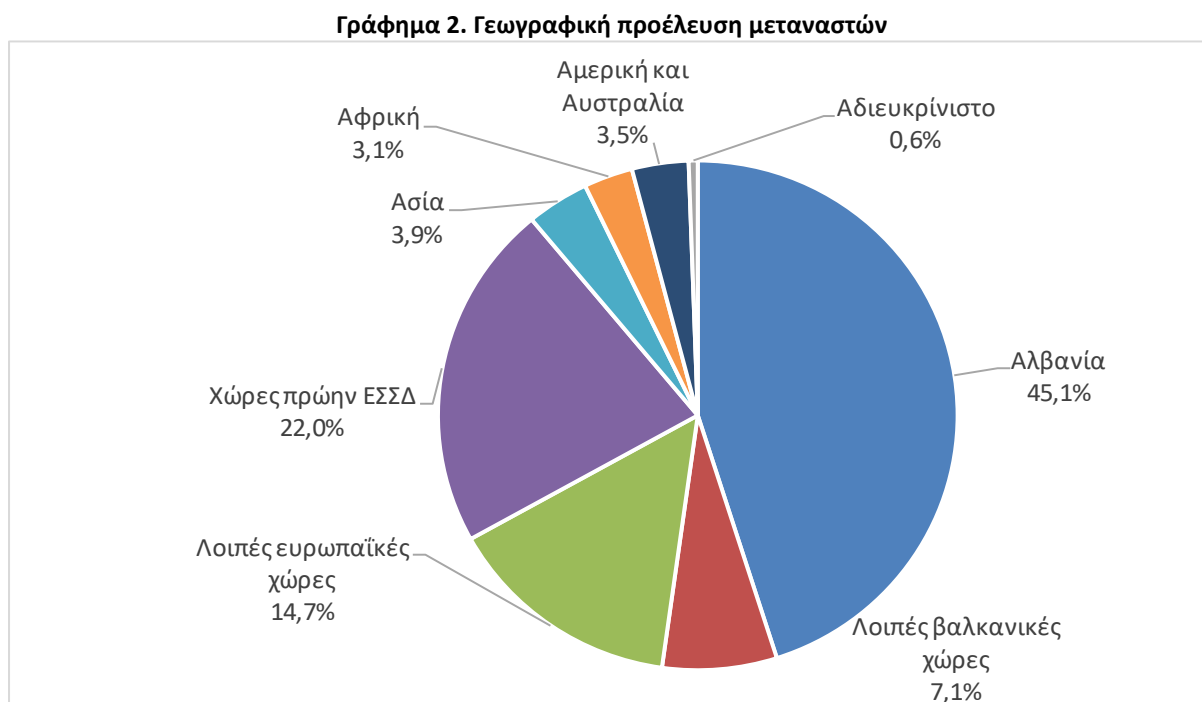
Γράφημα 1. Αριθμός μεταναστών ανά έτος εισόδου στην Ελλάδα

Το εκτιμώμενο πλήθος μεταναστών ανά έτος προκύπτει από τους κυλιόμενους μέσους 5 διαδοχικών ετών. Επισημαίνεται ότι η εκτίμηση αυτή προκύπτει από άτομα που εξακολουθούν να ζουν στην Ελλάδα το 2021 και, επομένως, άτομα που μετανάστευσαν στην Ελλάδα και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα αναχώρησαν για το εξωτερικό, δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία του γραφήματος.

3. Χώρα γέννησης μεταναστών

Η πλειονότητα των μεταναστών κατάγεται από την Αλβανία, τις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και τις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες (Γράφημα 2).

Εξετάζοντας τις κυριότερες χώρες προέλευσης, σε συνδυασμό με το έτος εισόδου στην Ελλάδα, παρατηρείται ότι μέχρι το 1989 οι περισσότεροι μετανάστες προέρχονται από χώρες με σημαντική παρουσία Ελλήνων μεταναστών (ευρωπαϊκές χώρες¹, χώρες πρώην ΕΣΣΔ), ενώ από το 1989 και μετά η κύρια πηγή μετανάστευσης είναι η Αλβανία και ακολουθούν οι χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και οι λοιπές βαλκανικές. Από το 2010 οι λοιπές ευρωπαϊκές και οι ασιατικές χώρες εμφανίζονται με αυξημένο ποσοστό (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Κύριες χώρες προέλευσης κατά δεκαετία εισόδου στην Ελλάδα

Χώρα γέννησης	Σύνολο	Έτος μετανάστευσης			
		Πριν το 1989	1990-1999	2000-2009	2010-2021
Αλβανία	45,1%	5,4%	56,1%	50,6%	41,3%
Λοιπές βαλκανικές χώρες	7,1%	3,2%	5,0%	11,4%	9,5%
Λοιπές ευρωπαϊκές χώρες	14,7%	46,1%	7,5%	9,6%	15,0%
Χώρες πρώην ΕΣΣΔ	22,0%	15,4%	27,8%	20,1%	14,0%
Ασία	3,9%	3,7%	1,7%	3,9%	11,9%
Αφρική	3,1%	11,7%	0,7%	2,1%	2,9%
Αμερική και Αυστραλία	3,5%	12,5%	1,0%	2,0%	4,8%
Αδιευκρίνιστο	0,6%	2,2%	0,1%	0,3%	0,7%

¹ Κυρίως Γερμανία

4. Χαρακτηριστικά των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο

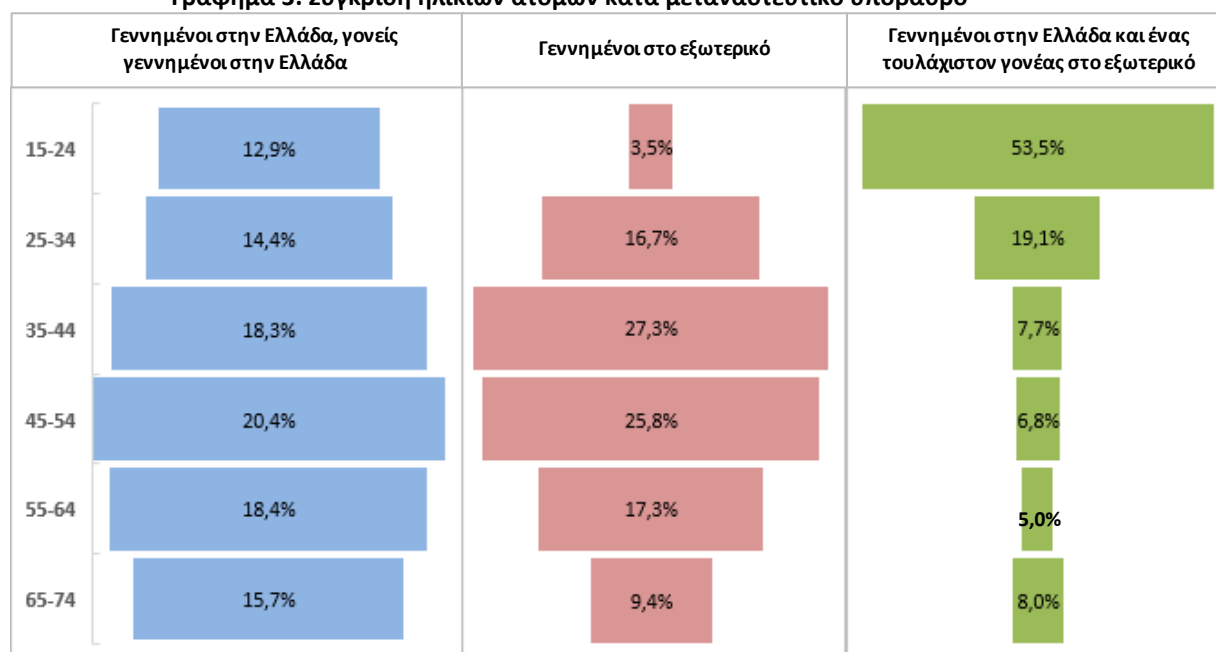
Το ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο και στις δύο ομάδες με μεταναστευτικό υπόβαθρο ενώ, στα άτομα που έχουν γεννηθεί τα ίδια καθώς και οι γονείς τους στην Ελλάδα, τα ποσοστά γυναικών και ανδρών είναι σχεδόν ίσα. Σε ό,τι αφορά την ηλικία, η μέση ηλικία των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό είναι ελάχιστα μεγαλύτερη από τη μέση ηλικία των ατόμων που δεν έχουν μεταναστευτικό υπόβαθρο. Αντίθετα, ο πληθυσμός των μεταναστών δεύτερης γενιάς είναι κατά πολύ νεότερος των ατόμων που έχουν γεννηθεί τα ίδια και οι δύο γονείς τους στην Ελλάδα (30,2 έτη έναντι 45,9) .

Πίνακας 3. Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο, φύλο και ηλικία

	ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και ένας τουλάχιστον γονέας στο εξωτερικό	
Ομάδες Ηλικιών	15-24	13,3%	12,9%	3,5%	53,5%
	25-34	14,7%	14,4%	16,7%	19,1%
	35-44	18,6%	18,3%	27,3%	7,7%
	45-54	20,4%	20,4%	25,8%	6,8%
	55-64	17,9%	18,4%	17,3%	5,0%
	65-74	15,1%	15,7%	9,4%	8,0%
Μέση ηλικία	45,5	45,9	46,0	30,2	
Φύλο	Άνδρες	49,1%	49,7%	42,8%	45,8%
	Γυναίκες	50,9%	50,3%	57,2%	54,2%

Αυτές οι διαφορές στην ηλικιακή δομή γίνονται εμφανείς στο Γράφημα 3. Συγκεκριμένα, η ηλικιακή ομάδα 35-44 υπερτερεί στα άτομα που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό, ενώ είναι ιδιαίτερα μικρό το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 15-24. Τα άτομα που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα (και με Έλληνες γονείς) είναι γενικώς περισσότερο ηλικιωμένα. Αντίθετα, ο πληθυσμός των ατόμων που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα αλλά έχουν έναν τουλάχιστον γονέα γεννημένο στο εξωτερικό είναι ιδιαίτερα νεανικός, καθώς σε ποσοστό άνω του 70% αποτελείται από άτομα μικρότερα των 35 ετών.

Γράφημα 3. Σύγκριση ηλικιών ατόμων κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο

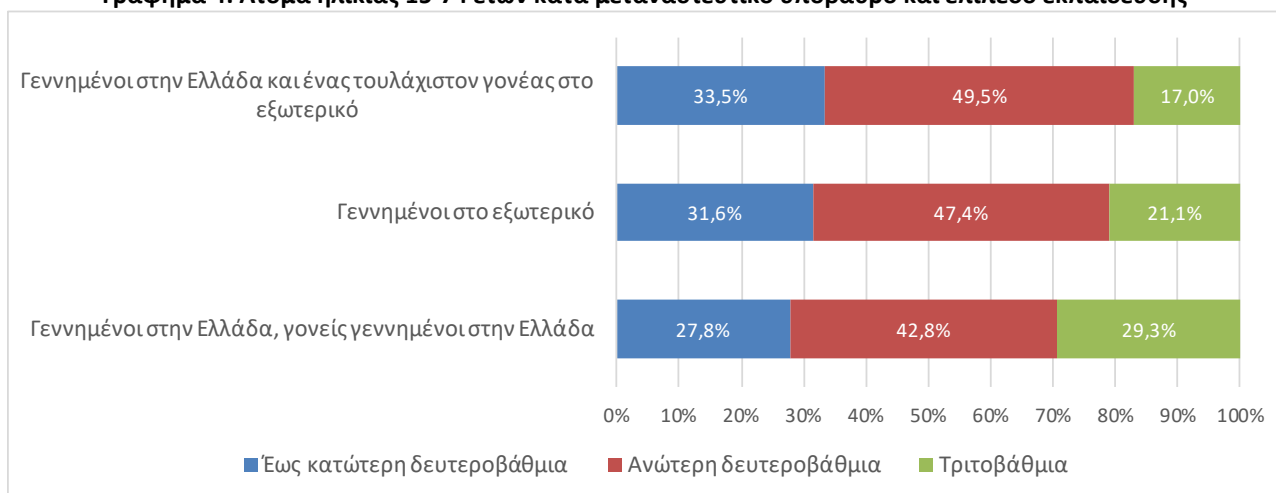
Το ποσοστό απασχόλησης είναι σχεδόν ίδιο για τα άτομα που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα με Έλληνες γονείς και για τα άτομα που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό (50,4% και 50,7%, αντίστοιχα). Αντίθετα, το ποσοστό απασχόλησης είναι πολύ μικρότερο (33,4%) για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς. Αναλύοντας την κατάσταση απασχόλησης κατά ομάδες ηλικιών, φαίνεται ότι αυτή η διαφορά στο επίπεδο απασχόλησης των μεταναστών δεύτερης γενιάς εξηγείται από τη διαφορετική ηλικιακή σύνθεση αυτής της κατηγορίας του πληθυσμού: λόγω του μεγάλου ποσοστού ατόμων ηλικίας 15-24 ετών μεταξύ των μεταναστών δεύτερης γενιάς, είναι η ομάδα με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην εκπαίδευση. Επισημαίνεται ότι στην ηλικιακή ομάδα 25-44 το ποσοστό απασχόλησης των μεταναστών δεύτερη γενιάς είναι σχεδόν ίδιο με το ποσοστό απασχόλησης των Ελλήνων χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο (ενώ είναι σημαντικά μικρότερο για τους γεννημένους στο εξωτερικό). Τέλος, τα άτομα που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό ανέργων καθώς και τη μικρότερη συμμετοχή στην εκπαίδευση (Πίνακας 4).

Πίνακας 4. Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο, ομάδες ηλικιών και κατάσταση απασχόλησης

		ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και ένας τουλάχιστον γονέας στο εξωτερικό
Σύνολο	Απασχολούμενοι	49,9%	50,4%	50,7%	33,4%
	Άνεργοι	8,6%	8,1%	15,3%	9,2%
	Μη-ενεργοί σε εκπαίδευση	10,7%	10,5%	2,8%	41,7%
	Μη-ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	30,7%	31,0%	31,2%	15,8%
15-24 ετών	Απασχολούμενοι	13,4%	13,2%	21,7%	13,0%
	Άνεργοι	7,4%	7,4%	4,4%	7,4%
	Μη-ενεργοί σε εκπαίδευση	74,1%	74,1%	65,4%	76,3%
	Μη-ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	5,2%	5,3%	8,5%	3,2%
25-44 ετών	Απασχολούμενοι	69,2%	70,4%	57,7%	71,7%
	Άνεργοι	13,9%	13,7%	16,4%	15,0%
	Μη-ενεργοί σε εκπαίδευση	2,5%	2,7%	1,0%	3,2%
	Μη-ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	14,4%	13,2%	24,9%	10,1%
45+ ετών	Απασχολούμενοι	47,0%	47,1%	46,8%	36,5%
	Άνεργοι	5,6%	5,0%	15,0%	5,9%
	Μη-ενεργοί σε εκπαίδευση	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
	Μη-ενεργοί, εκτός εκπαίδευσης	47,3%	47,8%	38,1%	57,4%

Τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο εμφανίζουν το υψηλότερο ποσοστό πτυχιούχων ανώτερης εκπαίδευσης και το χαμηλότερο ποσοστό κατώτερης εκπαίδευσης. Αντίστροφα, οι μετανάστες δεύτερης γενιάς έχουν το χαμηλότερο ποσοστό ανώτερης και το υψηλότερο κατώτερης εκπαίδευσης (Γράφημα 4). Αξίζει να επισημανθεί όμως ότι και αυτά τα αποτελέσματα διαμορφώνονται από τη διαφορετική ηλικιακή δομή των μεταναστών δεύτερης γενιάς: ένα μεγάλο ποσοστό αυτών των ατόμων, συνεχίζει τις σπουδές του στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα (Πίνακας 5).

Γράφημα 4. Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και επίπεδο εκπαίδευσης

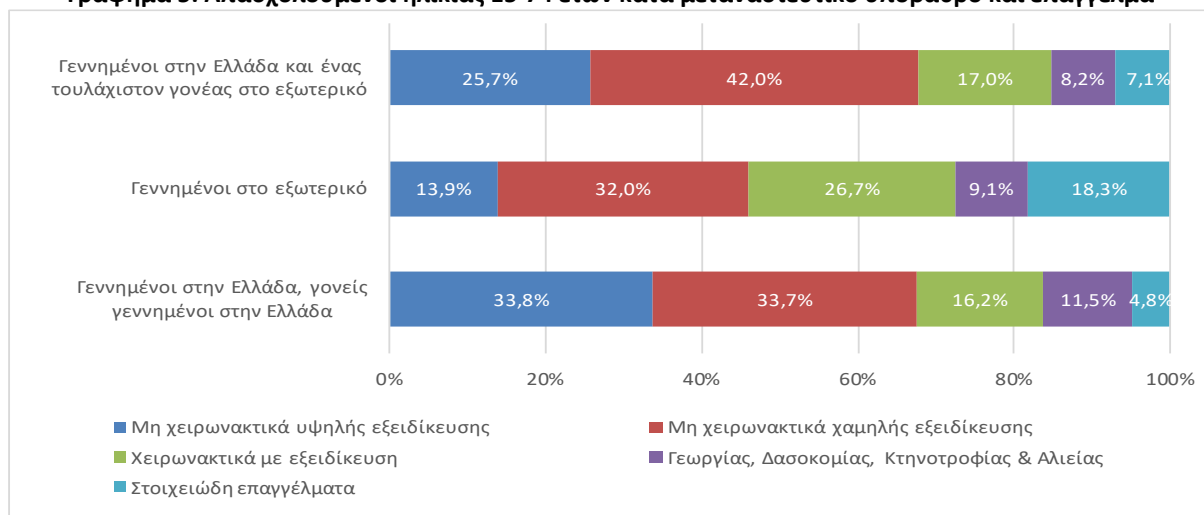
Πίνακας 5. Άτομα ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο, επίπεδο εκπαίδευσης και συμμετοχή στην εκπαίδευση

		ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και ένας τουλάχιστον γονέας στο εξωτερικό
Έως κατώτερη δευτεροβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	18,3%	17,7%	3,9%	72,1%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	81,7%	82,3%	96,1%	27,9%
Ανώτερη δευτεροβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	13,5%	13,5%	3,4%	39,3%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	86,5%	86,5%	96,6%	60,7%
Τριτοβάθμια	Συνεχίζει σπουδές	3,8%	3,8%	2,3%	7,1%
	Δεν συνεχίζει σπουδές	96,2%	96,2%	97,7%	92,9%

5. Χαρακτηριστικά απασχόλησης

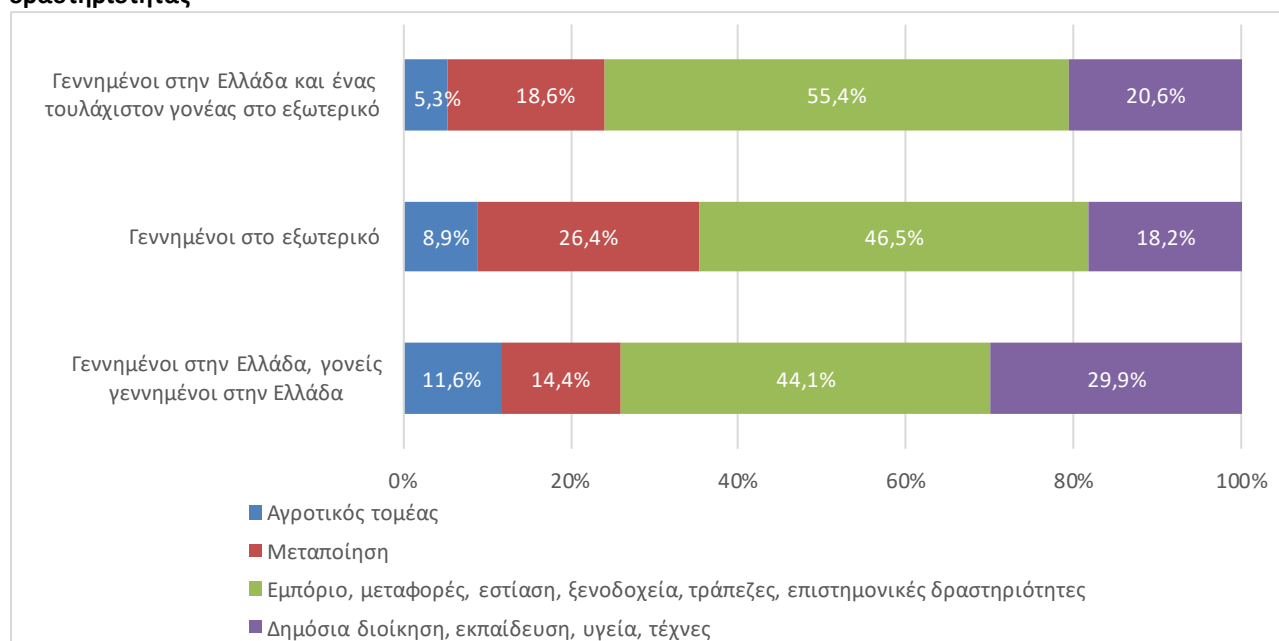
Τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης σε μη χειρωνακτικά επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης (33,8%) ενώ τα γεννημένα στο εξωτερικό το χαμηλότερο (13,9%). Οι μετανάστες δεύτερης γενιάς απασχολούνται στην πλειονότητά τους (42,0%) σε μη χειρωνακτικά επαγγέλματα χαμηλής ειδίκευσης (Γράφημα 5).

Γράφημα 5. Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και επάγγελμα

Σημαντικές διαφορές εμφανίζονται και στην τομεακή κατανομή των επαγγελματιών ανά μεταναστευτικό υπόβαθρο. Το ποσοστό των γεννημένων στο εξωτερικό που απασχολούνται στη μεταποίηση είναι σχεδόν διπλάσιο από το αντίστοιχο ποσοστό για τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο (26,4% έναντι 14,4%). Οι μετανάστες δεύτερης γενιάς απασχολούνται κατά κύριο λόγο στους τομείς του εμπορίου, μεταφορών, εστίασης και ξενοδοχείων (55,4%) ενώ τα άτομα χωρίς μεταναστευτικό υπόβαθρο εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και στους κλάδους δημόσιας διοίκησης, παιδείας, υγείας και τεχνών (Γράφημα 6).

Γράφημα 6. Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Περίπου 9 στους 10 εργαζόμενους δηλώνουν αρκετά ή πολύ ικανοποιημένοι από το επάγγελμά τους (Πίνακας 6). Τα ποσοστά ικανοποίησης είναι παρόμοια για τα άτομα με διαφορετικό μεταναστευτικό υπόβαθρο αλλά παρατηρείται ότι το ποσοστό αυτών που δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι είναι σχεδόν διπλάσιο για τα άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό (10,2% έναντι 6,4%). Επισημαίνεται ότι τα ποσοστά ικανοποίησης είναι σχεδόν ταυτόσημα για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς και για τα άτομα που δεν έχουν μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Πίνακας 6. Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και βαθμό ικανοποίησης από το επάγγελμα

	ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και ένας τουλάχιστον γονέας στο εξωτερικό
Πολύ ικανοποιημένοι	51,7%	52,8%	40,2%	52,5%
Αρκετά ικανοποιημένοι	41,6%	40,9%	49,1%	41,1%
Σύνολο ικανοποιημένων	93,3%	93,7%	89,3%	93,6%
Λίγο ικανοποιημένοι	5,9%	5,6%	9,5%	5,9%
Καθόλου ικανοποιημένοι	0,6%	0,6%	0,7%	0,5%
Σύνολο μη ικανοποιημένων	6,5%	6,2%	10,2%	6,4%
Δεν δήλωσαν	0,2%	0,1%	0,4%	0,0%

Παρόμοια αποτελέσματα παρατηρούνται και σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση διακρίσεων στον χώρο εργασίας. Μόνο το 3,5% των εργαζόμενων δήλωσε ότι έχει αντιμετωπίσει διακρίσεις, όμως στην περίπτωση των γεννημένων στο εξωτερικό το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 16,1%. Το ποσοστό των μεταναστών δεύτερης γενιάς που δηλώνουν θύματα διακρίσεων είναι χαμηλότερο (5,7%), σχεδόν διπλάσιο όμως του αντίστοιχου ποσοστού (2,5%) για τα άτομα που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, οι ίδιοι και οι γονείς τους (Πίνακας 7).

Πίνακας 7. Απασχολούμενοι ηλικίας 15-74 ετών κατά μεταναστευτικό υπόβαθρο και είδος διακρίσεων που αντιμετωπίζουν στο χώρο εργασίας

	ΣΥΝΟΛΟ	Γεννημένοι στην Ελλάδα, γονείς γεννημένοι στην Ελλάδα	Γεννημένοι στο εξωτερικό	Γεννημένοι στην Ελλάδα και ένας τουλάχιστον γονέας στο εξωτερικό
Δεν αντιμετωπίζουν	94,8%	96,2%	78,6%	94,0%
Αντιμετωπίζουν	3,5%	2,5%	16,1%	5,7%
<i>Λόγω ηλικίας</i>	0,4%	0,4%	0,2%	0,7%
<i>Λόγω φύλου</i>	0,9%	0,8%	1,4%	2,7%
<i>Λόγω ξένης καταγωγής</i>	0,9%	0,1%	10,5%	1,3%
<i>Λόγω αναπηρίας</i>	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
<i>Για άλλους λόγους</i>	1,4%	1,2%	4,0%	0,9%
Δεν απάντησαν	1,6%	1,4%	5,3%	0,4%

6. Γνώση Ελληνικής γλώσσας

Παρατηρείται ότι το επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας συσχετίζεται σημαντικά και με την κατάσταση απασχόλησης και με το επίπεδο εκπαίδευσης των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό (Πίνακας 8). Το ποσοστό των ανέργων μεταξύ των ατόμων που έχουν μόνον βασική ή στοιχειώδη γνώση της Ελληνικής γλώσσας είναι σχεδόν διπλάσιο σε σύγκριση με εκείνο των ατόμων με ικανοποιητική ή εξαιρετική γνώση της γλώσσας. Αντίστοιχα, το ποσοστό απασχόλησης είναι σημαντικά υψηλότερο στα άτομα με καλή γνώση των ελληνικών.

Σε ό,τι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρείται ότι το χαμηλότερο επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας αντιστοιχεί εν γένει σε χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης. Παρατηρείται, επίσης, ότι το επίπεδο γνώσης των ελληνικών σχετίζεται άμεσα με τα χρόνια παραμονής στην Ελλάδα.

Πίνακας 8. Άτομα γεννημένα στο εξωτερικό κατά τρέχουσα γνώση της Ελληνικής γλώσσας, έτη παραμονής στην Ελλάδα, κατάσταση απασχόλησης και επίπεδο εκπαίδευσης

	Μέσος χρόνος διαμονής Ελλάδα	Κατάσταση απασχόλησης			Επίπεδο εκπαίδευσης		
		Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Εκτός εργατικού δυναμικού	Κατώτερη	Μέση	Ανώτερη
Μητρική γλώσσα	36	48,3%	14,6%	37,0%	10,3%	49,3%	40,4%
Εξαιρετική	26	51,5%	14,3%	34,2%	20,0%	62,5%	17,5%
Ικανοποιητική	23	52,8%	16,1%	31,1%	43,1%	42,9%	14,1%
Βασική	18	37,0%	24,2%	38,8%	58,4%	29,8%	11,8%
Στοιχειώδης ή καθόλου	11	27,3%	33,1%	39,6%	38,6%	43,7%	17,6%

Αν εξετάσουμε το επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας σε σχέση με την ηλικία έλευσης στην Ελλάδα, παρατηρούμε ότι όσο μικρότερη είναι η ηλικία έλευσης τόσο καλύτερη είναι η γνώση των ελληνικών: το ποσοστό των ατόμων με βασική ή στοιχειώδη γνώση της γλώσσας είναι 0,7% για τα άτομα που ήρθαν στην Ελλάδα μεταξύ 0–5 ετών, ενώ είναι πάνω από δεκαπλάσιο (9,8%) για τα άτομα που ήρθαν 18 ετών ή μεγαλύτερα (Πίνακας 9).

Πίνακας 9. Άτομα γεννημένα στο εξωτερικό κατά τρέχουσα γνώση της Ελληνικής γλώσσας και ηλικία έλευσης στην Ελλάδα

	Μητρική γλώσσα	Εξαιρετική	Ικανοποιητική	Βασική	Στοιχειώδης ή καθόλου	Δεν απάντησαν
0-5 ετών	48,2%	44,2%	3,7%	0,7%	0,0%	3,2%
6-11 ετών	39,4%	45,0%	13,0%	2,6%	0,0%	0,0%
12-17 ετών	25,8%	42,5%	26,7%	5,0%	0,0%	0,0%
18+ ετών	14,5%	30,4%	45,3%	8,1%	1,7%	0,0%

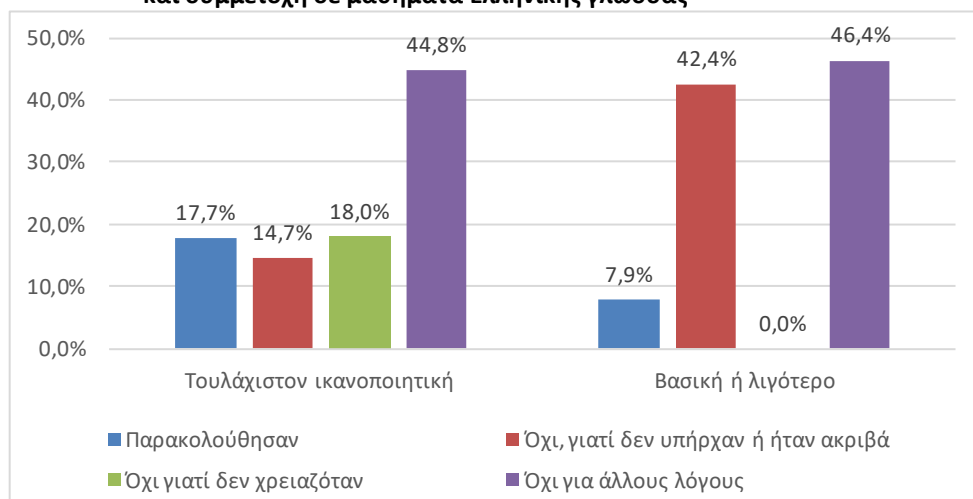
Η ικανοποιητική γνώση της γλώσσας συνδέεται με σημαντικά μικρότερο ποσοστό αντιμετώπισης διακρίσεων στο χώρο εργασίας. 1 στα 4 άτομα με βασική ή ελάχιστη γνώση των ελληνικών, αντιμετώπισε κάποια διάκριση, ενώ αυτό ισχύει για μόνο 1 στα 6, στην περίπτωση των ατόμων με τουλάχιστον ικανοποιητική γνώση της γλώσσας (Πίνακας 10).

Πίνακας 10. Απασχολούμενοι γεννημένοι στο εξωτερικό κατά τρέχουσα γνώση της Ελληνικής γλώσσας και αντιμετώπιση διακρίσεων στον χώρο εργασίας

	Δεν αντιμετωπίζουν	Αντιμετωπίζουν:	Λόγω ηλικίας	Λόγω φύλου	Λόγω ξένης καταγωγής	Λόγω αναπηρίας	Για άλλους λόγους	Δεν απάντησαν
Τουλάχιστον ικανοποιητική	79,6%	15,5%	0,2%	1,5%	9,7%	0,0%	4,1%	4,9%
Βασική ή καθόλου	61,5%	25,6%	0,0%	0,0%	24,4%	0,0%	1,3%	12,9%

Η ικανοποιητική γνώση της γλώσσας συνδέεται με αυξημένο ποσοστό παρακολούθησης μαθημάτων ελληνικής γλώσσας (Γράφημα 7). Αξίζει να σημειωθεί ότι, ένα σημαντικό ποσοστό των ατόμων με το πολύ βασική γνώση των ελληνικών (42,4%) δεν παρακολούθησε κάποιο μάθημα γλώσσας, λόγω κόστους ή ανυπαρξίας σχετικών μαθημάτων.

Γράφημα 7. Άτομα γεννημένα στο εξωτερικό κατά τρέχουσα γνώση της Ελληνικής γλώσσας, και συμμετοχή σε μαθήματα Ελληνικής γλώσσας

7. Σύγκριση με την έρευνα για τη Θέση στην Αγορά Εργασίας των Μεταναστών και των Άμεσων Απογόνων τους, του έτους 2014

Η ειδική έρευνα για τη θέση των μεταναστών στην αγορά εργασίας αποτελεί επανάληψη παρόμοιας έρευνας που διεξήχθη το 2014. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν στις εν λόγω έρευνες ήταν παρόμοιες και χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν ίδιοι ορισμοί, ενώ οι σημαντικότερες διαφορές τους είναι στην ηλικία των ερευνηθέντων ατόμων (τα άτομα ηλικίας 15-64 το 2014 και τα άτομα ηλικίας 15-74 το 2021), καθώς και στο ότι η έρευνα του 2014 διεξήχθη μόνο κατά το 2^ο τρίμηνο του έτους ενώ η έρευνα του 2021 διεξήχθη όλα τα τρίμηνα (σε ένα υποσύνολο του δείγματος της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού).

Στον Πίνακα 11 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των δύο ερευνών για τη χώρα γέννησης των ερευνηθέντων και των γονέων τους. Πέραν της σημαντικής μείωσης του συνολικού πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών, παρατηρείται μείωση του ποσοστού των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό (7,3% το 2021 έναντι 9,2% το 2014). Το ποσοστό των μεταναστών δεύτερης γενιάς είναι σχετικά μικρό και στις δύο έρευνες, παρατηρείται όμως ότι έχει αυξηθεί σημαντικά το 2021 (από 1,9% το 2014 σε 2,9% το 2021).

Πίνακας 11. Άτομα ηλικίας 15-64 ετών κατά χώρα γέννησης και χώρα γέννησης των γονέων τους, 2014 και 2021

	2021		2014	
	Πλήθος	%	Πλήθος	%
ΣΥΝΟΛΟ	6.678.236	100,0%	7.047.071	100,0%
Γεννημένοι στην Ελλάδα	6.185.441	92,6%	6.387.354	90,6%
<i>Γεννημένος στην Ελλάδα, και οι δύο γονείς στην Ελλάδα</i>	5.972.833	89,4%	5.875.636	83,4%
<i>Γεννημένος στην Ελλάδα, και ο ένας γονέας στο εξωτερικό</i>	92.520	1,4%	67.455	1,0%
<i>Γεννημένος στην Ελλάδα, και οι δύο γονείς στο εξωτερικό</i>	98.543	1,5%	61.061	0,9%
<i>Γεννημένος στην Ελλάδα, και άγνωστη χώρα γέννησης των γονέων</i>	21.545	0,3%	383.202	5,4%
Γεννημένοι στο Εξωτερικό	484.175	7,3%	647.514	9,2%
<i>Γεννημένος στο εξωτερικό και οι δύο γονείς στην Ελλάδα</i>	57.803	0,9%	13.266	0,2%
<i>Γεννημένος στο εξωτερικό και ο ένας γονέας στην Ελλάδα</i>	21.173	0,3%	14.087	0,2%
<i>Γεννημένος στο εξωτερικό και οι δύο γονείς στο εξωτερικό</i>	399.886	6,0%	511.377	7,3%
<i>Γεννημένος στο εξωτερικό και άγνωστη χώρα γέννησης των γονέων</i>	5.313	0,1%	108.785	1,5%
Δεν απάντησαν	8.620	0,1%	12.202	0,2%

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Έρευνα για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους	<p>Η ειδική «Έρευνα για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους» διεξήχθη τα 4 τρίμηνα του 2022 μαζί με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού. Σκοπός της έρευνας ήταν η συλλογή πληροφοριών σχετικά με το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, το ιστορικό της μετανάστευσης και των κύριων εμποδίων κατά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Επίσης, η έρευνα αποσκοπούσε στην ανάλυση των διαφορών στην κατάσταση απασχόλησης, στην ικανοποίηση από την εργασία, και στις διακρίσεις στο χώρο εργασίας ανάλογα με το μεταναστευτικό υπόβαθρο των ατόμων ή των γονέων τους.</p>	
Νομικό πλαίσιο	<p>Οι προδιαγραφές της έρευνας –ο χρόνος διεξαγωγής της, οι βασικοί της στόχοι και τα χαρακτηριστικά που διερεύνησε– καθορίστηκαν από τον Εφαρμοστικό Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2019/2240 της Επιτροπής.</p>	
Περίοδος αναφοράς	<p>Εβδομάδα αναφοράς, όπως ορίζεται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού</p>	
Ορισμοί	<p>Άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο: άτομα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό ή άτομα που γεννήθηκαν Ελλάδα και έχουν τουλάχιστον έναν γονέα γεννημένο στο εξωτερικό</p> <p>Μετανάστες δεύτερης γενιάς: Άτομα που γεννήθηκαν Ελλάδα και έχουν τουλάχιστον έναν γονέα γεννημένο στο εξωτερικό</p> <p>Έτος εισόδου στην Ελλάδα = 2021 – χρόνια παραμονής στην Ελλάδα που δηλώνονται στην έρευνα</p> <p>Ηλικία έλευσης στην Ελλάδα = Τρέχουσα ηλικία - χρόνια παραμονής στην Ελλάδα που δηλώνονται στην έρευνα</p>	
	Επίπεδο εκπαίδευσης:	
	Κατώτερη	ISCED: 0, 1, 2
	Μέση	ISCED: 3, 4
	Ανώτερη	ISCED: 5, 6, 7, 8
	Κλάδος δραστηριότητας	
	Αγροτικός τομέας	ΣΤΑΚΟΔ-08: A
	Μεταποίηση	ΣΤΑΚΟΔ-08: B, Γ, Δ, Ε, ΣΤ
	Εμπόριο, μεταφορές, εστίαση, ξενοδοχεία, τράπεζες, επιστημονικές δραστηριότητες	ΣΤΑΚΟΔ-08: Ζ, Η, Θ, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν
	Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία, τέχνες	ΣΤΑΚΟΔ-08: Ξ, Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Υ
	Επάγγελμα	
	Μη χειρωνακτικά υψηλής εξειδίκευσης (ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη, επιστήμονες, τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί, καλλιτέχνες)	0,1,2,3
	Μη χειρωνακτικά χαμηλής εξειδίκευσης (υπάλληλοι γραφείου, πωλητές, απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών)	4,5
	Χειρωνακτικά με εξειδίκευση (ειδικευμένοι τεχνίτες, χειριστές μηχανημάτων και συναρμολογητές)	0,7,8
	Επαγγέλματα γεωργίας, δασοκομίας, κτηνοτροφίας και αλιείας (ειδικευμένοι ή ανειδίκευτοι)	6 και 92
	Στοιχειώδη επαγγέλματα (ανειδίκευτοι εργάτες, εκτός γεωργίας)	9 εκτός 92
Κάλυψη	<p>Ο πληθυσμός που ερευνήθηκε με την ad hoc έρευνα «για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους», ήταν τα άτομα ηλικία 15 έως 74 ετών, τα οποία ερευνήθηκαν για πρώτη φορά στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (περίπου το 1/6 του συνολικού δείγματος της έρευνας ανά τρίμηνο).</p>	
Μεθοδολογία	<p>Τα χαρακτηριστικά της έρευνας εκτιμώνται με την εφαρμογή κατάλληλου αμερόληπτου εκτιμητή, ο υπολογισμός του οποίου βασίζεται: α) στην πιθανότητα επιλογής των νοικοκυριών του δείγματος, β) στο ποσοστό ανταπόκρισης των νοικοκυριών του δείγματος σε κάθε πρωτογενή μονάδα δειγματοληψίας (επιφάνεια) γ) στην κατανομή του πληθυσμού κάθε Περιφέρειας κατά φύλο και ομάδες ηλικιών και δ) το γεγονός ότι το δείγμα της ad-hoc έρευνας είναι υποσύνολο του δείγματος της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού.</p>	
Παραπομπές	<p>Περισσότερες πληροφορίες (πίνακες, μεθοδολογία) σχετικά με την Έρευνα για τη θέση στην αγορά εργασίας των μεταναστών και των άμεσων απογόνων τους μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΕΛ.ΣΤΑΤ, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0102.</p>	